

Beganas Sartov

(1945 - 1978)

Beganas Sartov, 15 Ağustos 1945 tarihinde şimdiki Moskova İlçesi Çiçer'in köyünde dünyaya geldi. Kırgız Devlet Üniversitesinin Filoloji Fakültesini bitirdi. Yıllarca "Mektep" matbaasında çalıştı. "Too Cıldızı" edebi

derneğini yönetti. "Maanay (Moral)", "Cıldızdar Bal-ladası (Yıldız Baladı)", "Mamır Güldögön Maalda (Mamır Çiçek Açtığında)" gibi eserlerin yazarı.

1978 tarihinde Cumgal'daki Kızırt köyünde vefat etti.

Şiirler

CAÑI-ARIKTA - AYLuu TÜN...

Cıldızduu köpkök asman fonunda - Ay,
(negedir men özümö kanaattanbay)
Cer beti tögüp koygon appak cuurat,
Baratam, keçip anı batınalbay.

Too celi ööp-cıttap mañdayımdı,
(es-masmın, bile albay kandayımdı)
Tabiat muzıkası eelendirip,
Bir eles eske tüşöt kapkaydagı...

Boz ulan bozoy elem on cetide,
(köönümdü mahabattın örtü çalgan)
Tünkü Ay, Cıldızdardı maanek kılıp,
Kızıl-Emgek caktığı kızga bargan...

Bir eles eske tüşöt kapkaydagı:
(tabiat muzıkası eelendirip)
negedir men özümö kanaattanbay,
közümö çolok caştı mölt ettirip...

Cıldızduu açık asman... töbödö - Ay,
(adamdı azdektegen too celi ay!)
Cer beti töşöp koygon appak kebez,
Baratam keçip anı batınalbay....

Ömür degen kaytalanbas ekinçi
Caşıl doordun calt-cult etken calını.
Bakit degen - ömür boyu ır cazıp,
Sezimderde aloolonup cağıluu!
Dostuk degen - tozulgança kıl ömür,
Tokson iret küügö kelip cañıruu.
Boygo cetüü - kaçandır bir kezdeşpey,
Buoday öñdüü camaldardı sağınuu...

Ay çıgaarı keçigip bugün tünü,
Algaçkı biz öbüşkön kezdegidey.
Soñ-Köldün tübölüktüü tünkü şorpu
Kan kızıtıp dir-dir eter
Şamalga
Celbiregen senin kızıl köynögüñdöy...

CANĞI-ARIKTA - AYLI TÜN...

Yıldızlı masmavi gök yüzü fonunda - Ay,
(nedense ben kendimden tatmin olmayıp)
Yer yüzü dökülmüş bembeyaz yoğurt,
Gidiyorum, geçip onu çekinerek.

Dağ yeli öpüp-koklayıp alnımdan,
(yarı baygınım, bilemeyip nasıl olduğumu)
Tabiat müziği eğlendirip,
Bir hayâl aklıma gelir tâ neredeki...

Boz oğlan delikanlıydım on yedide,
(gönlümü muhabbetin ateşi saran)
Gecede Ay, Yıldızları himaye edip,
Kızıl-Emgek taraftaki kıza varan...

Bir anı aklıma gelir tâ nerelerdeki:
(tabiat müziği eğlendirip)
nedense ben kendimden hoşnut olmayıp,
gözümden bir damla yaş akıttırıp...

Yıldızlı açık gök yüzü... tepede - Ay,
(insana huzur veren dağ yeli - ah!)
Yer yüzü örtünmüş bir bembeyaz pamuk,
Gidiyorum geçip onu çekinerek....

Ömür denen (şey) tekrarlanmaz bir daha,
Yeşil devrin parıldayan alevi.
Baht denen (şey) - ömür boyu şiir yazıp,
Duygularda alevlenip yakılmak!
Dostluk denen (şey) - yıpranana dek kıl ömür,
Doksan kere düzene girip yenilenmek.
Bulûğa ermek - biz zamanlar rastlamayıp,
Buğday yüzü cemalleri özlemek...

Ayın doğması gecikerek bu gece,
İlk kez bizim öpüştüğümüz anki gibi.
Son-Köl'ün ebedî gece şapırtısı,
Kan kızıştırıp tir-tir eder
Rüzgara
Dalgalanan senin kırmızı elbisen gibi...

Köldün arkı betinen ot cılt etip
Kır-Coldon ürgön ittin ünü ugular.
Azanap argımkatar kök örüşön,
Tünkü bul beykuttukka şookum berip
Cıldızdar köl betine samsıp turar.

Tünkü cel erkin-emin celip cortor.
Bardığı bolor oşol kalıbınça
Bügün tünü
Bir gana sen eköbüz al cerde çok
Soñ-Köldün şorpun tıñşap aykalışar
Cıldız caagan ukmuş tün maanayında...

Biz emi eç bolboybuz Soñ-Köldö bir,
A balkim bolgon dağı emestirbiz.
Men seni tapkam cana cogotkomun
Kapilet tüşkö kirgen peri sımal -
Ak süyüdü tük ölbös elestirsıñ...

Elestirsıñ tük ölbös Soñ-Köl öñdüü,
Añızdalçu mahabat aydıñında.
Keç çıkkan Ay sıñarı izdep seni
Tappastan kaytam erteñ Frunzeme.
Sen kalasıñ, toolor kalat...
a balkim estep meni...

AYGÜLDÜN IRI

Appak cüz, oynoo münöz, acarluu kız
Okudum maga arnagan ırlarıñdı.
Tüşündüm mahabattuu ırgağıñdı...

Armanıñ başbaktagan keç kaldım dep,
Bilinbey cürögümdü tilip öttü...
Köönümdön da bir ıyık sezim öçtü...

Oylosom kerek seni... Tüş körüpüm,
Sen uçup ketiptirsıñ çoñ top menen,
Men bolso keç kalgan ak kuu bolup,
Artıñardan azap çekip uçup kelem.

Kanatım taliyt menin... alsızdıktan
Közümdön çaş kuyulat - calgızdıktan
Meltıldeyt aldı artımda köpkök deñiz...

Añgıça kayaktandır bir appak kuş
Zıpıldap bet aldımın kelip maa tuş,
Meer çöptü tiştetet kubattan dep...

Oygonsom... terim aarçıp kelinçegim
Külöt da, surap koyot: "Ah, berekem -
Bir kızga datıñ aytıp muñga battıñ!
Tüşüñdö da kıynaganı emnesi eken?.."

Gölün öteki kıyısından ateş parıldayıp,
Kır-Col'dan üren itin sesi duyulur.
Kişneyip küheylanlar mavi meradan,
Gecenin bu sükunetine bir renk katıp,
Yıldızlar göl yüzüne akın eder.

Gece yeli erkin emin yeler eser,
Hepsi olur aynı o vaziyette
Bu gece
Bir tek sen ikimiz orada yok
Song-Köl'ün gürlemesini dinleyip kaynaşacak
Yıldız yağın harika gece arzusunda...

Biz şimdi hiç olamayız Song-Köl'de bir,
Belki de daha hiç olmamışızdır.
Ben seni bulmuştum ve kaybetmişim,
Tasadüfen rüyaya giren peri misali -
Gerçek aşta asla ölmez hayâlsindir...

Hayâlsindir asla ölmez Song-Köl gibi,
Ağızda dolaşın muhabbet Ay ışığında.
Geç doğan Ay misali arayıp seni,
Bulamayıp geri dönerim yarın Frunze'me.
Sen kalırsın, dağlar kalır...
Belki de hatırlayıp beni...

AYGÜL'ÜN ŞİİRİ

Beyaz yüzlü, oynak huylu, sevimli kız,
Okudum bana ithaf ettiğın şiirlerini.
Anladım muhabbetli dizemini...

Pişmanlığın ruh kapımı çalıp geç kaldım diye,
Bilinmeden yüreğimi delip geçti...
Gönlümden daha bir kutsal duygu söndü...

Düşünmüş olmalıyım seni... Rüya görmüşüm,
Sen uçup gitmişsin büyük bir grupla.
Ben ise geç kalan kuğu olup,
Peşinizden azap çekip uçup gelirim.

Kanadım yorulur benim... hâlsizlikten
Gözümden yaşlar akar - yalnızlıktan
Uçsuz bucaksız ön arkamda masınavi deniz...

Aniden neredendir bir beyaz kuş,
Çabucak tam karşımdan gelip bana doğru,
Büyüülü otu ısırtır kuvvet al diye...

Uyansam... terimi silip benim zevcem,
Güler ve soru sorar: "Ah, hayatım -
Bir kıza derdini anlatıp kedere battın!
Rüyanda da acı verdiği bu nesiymiş?..."